

„Aprobat”
conform deciziei Consiliului sãtesc Nișcani
nr. 05/06 din 10 decembrie 2021

Plan strategic
de dezvoltare social - economicã
a satului Nișcani
pentru anii 2022 - 2026

CUPRINS

Întroducere	3
Partea I. Profilul comunității	
1.1. Denumirea și poziția geografică a comunității	6
1.2. Descrierea APL	7
1.3. Evaluarea infrastructurii locale	9
1.4. Istoricul localității	10
1.5. Personalitățile remarcabile ale satului	11
1.6. Componenta stratului antreprenorial	13
1.7. Asociații obștinești	13
1.8. Analiza actorilor interni	13
1.9. Analiza actorilor externi	15
1.10. Specificul localității	17
1.11. Bănci comerciale	17
1.12. Mediu de informare	17
1.13. Problemele stringente ale satului	17
Partea II. Analiza SWOT	
2.1. Capitalul uman	19
2.2. Agricultură	20
2.3. Infrastructură	21
2.4. Economie	23
2.5. Educație, Cultură, Social, ONG	24
2.6. Sănătate	30
2.7. Mediu	30
2.8. Turism	32
2.9. Administrația publică	33
Partea III. DIRECȚIILE DE DEZVOLTARE ȘI OBIECTIVELE STRATEGICE	
3.1. Creșterea accesului la servicii publice de bună calitate	34
3.2. Dezvoltarea socio-economică a satului	37
3.3. Dezvoltarea și diversificarea sectorului economic	40
3.4. Dezvoltarea capitalului uman	43
3.4. Protejarea mediului înconjurător	44
3.5. Consolidarea capacității administrative la nivel local	47
Partea IV. Planul de măsuri și acțiuni	
4.1. Creșterea accesului la servicii publice de bună calitate	49
4.2. Dezvoltarea socio-culturală	50
4.3. Dezvoltarea asistenței sociale	53
4.4. Crearea condițiilor pentru dezvoltarea sectorului economic	54
4.5. Protejarea mediului înconjurător	56
4.6. Consolidarea capacității administrative la nivel local	58
Partea V. Surse de finanțare disponibile	60
Partea VI. Metodologia de implementare și control	63

Introducere

Strategia de dezvoltare economică și socială a satului Nișcani pentru anii 2021-2026 a fost elaborată în scopul de a împulsiona procesul de dezvoltare a satului, de a ghida efortul autorităților locale, sectorului asociativ, sectorului economic și al cetățenilor în soluționarea problemelor satului prin construirea unui parteneriat comunitar eficient.

Planul strategiei de dezvoltare social-economică a satului Nișcani a fost elaborat în mod participativ, prin implicarea reprezentanților tuturor grupurilor social-demografice din localitate. Participarea cetățenilor la elaborarea planului strategiei de dezvoltare social-economică a comunității va contribui la creșterea spiritului de inițiativă a oamenilor din localitate, la implicarea păturilor vulnerabile în procesul de luare a deciziilor și la responsabilizarea localității pentru deciziile luate și pentru întreg procesul de dezvoltare. Totodată, implicarea tuturor actorilor din localitate va spori gradul de dezvoltare a parteneriatului în rezolvarea problemelor locale.

Comitetul de Dezvoltare Locală (în număr de 27 persoane) a fost constituit pe baza propunerilor exprimate de cetățeni, care au nominalizat lideri locali pentru a-i reprezenta și a le exprima dorințele, astfel încât să fie acoperite toate domeniile strategiei. Componenta finală a CDL a fost aprobată prin dispoziția primarului satului Nișcani nr. 21 din 21.03.2016.

Componenta Comitetului de Dezvoltare Locală:

Nr. d/o	Numele, prenumele	Funcția, instituția
1.	Binzaru Vasile	Antreprenor, SRI, Magic-Plast
2.	Erhan Ludmila	Dascăl, Biserica Sf. Cuvioasa Parascheva
3.	Gheorghita Milodora	Consilier al CL Nișcani
4.	Harca Ecaterina	Contabil SRI, STRAPIT
5.	Pregoza Ștefan	Reprezentant al tinerilor din s. Nișcani
6.	Sorici Petru	Primar APL Nișcani
7.	Rusu Eugeniu	Consilier al CL Nișcani
8.	Rusu Nina	Secretar al CL Nișcani
9.	Salușchi Ludmila	Medic de familie al OEM Nișcani
10.	Stratan Angela	Director al Bibliotecii publice Nișcani
11.	Stratan Constantin	Antreprenor
12.	Stratan Crina	Reprezentant al tinerilor din s. Nișcani
13.	Stratan Gheorghe	Consilier al CL Nișcani/antreprenor
14.	Stratan Iulia	Locuitoare a s. Nișcani
15.	Stratan Ludmila	Asistent social al APL Nișcani
16.	Stratan Nina	Educator IP Nișcani
17.	Stratan Olga	Director al IP Nișcani
18.	Stratan Tudor	Consilier al CL Nișcani
19.	Binzaru Maria	Consilier al CL Nișcani
20.	Stratan Ilie	Consilier al CL Nișcani
21.	Efras Petru	Consilier al CL Nișcani
22.	Stratan Ion	Consilier al CL Nișcani
23.	Stratan Gheorghe	Consilier al CL Nișcani
24.	Pregoza Nicolae	Consilier al CL Nișcani

Planificarea strategică participativă a satului Nișcani este inovativă pentru localitate prin două elemente cheie relevante pentru acest proces: implicarea membrilor comunității la elaborarea strategiei de dezvoltare și metode noi de facilitare a procesului, care asigură în mare măsură participarea cetățenească.

Metoda Discuției a fost utilizată la facilitarea conversației în grup și a permis participanților de a-și manifesta creativitatea și aprofunda clar viziunea fiecăruia, de a împărtăși experiența personală și de a extinde viziunea fiecăruia asupra subiectului, în final a permis atingerea consensului grupului și consolidarea acestuia.

Primul pas în procesul de planificare strategică a satului Nișcani a fost stabilirea acordului inițial a primăriei cu AO Moștenitorii (Bălți), care nu este altceva decât o înțelegere cu factorii de decizie interni cu privire la efortul general orientat spre elaborarea strategiei. Importanța implicării de la bun început a principalilor factori de decizie s-a manifestat prin sprijinul și angajarea ulterioară - oferirea de informații vitale pentru efortul de planificare – cine trebuie implicat, legitimare, evaluare, buget, spațiu de înțunecare. Astfel la prima întrunire s-au identificat persoanele cu autoritate și competențe diverse din localitate, s-a convenit asupra momentelor organizatorice, rolul de inițiator și lider al procesului de planificare strategică.

La următoarea etapă s-a evaluat mediul intern al comunității, folosindu-se abordarea dezvoltării în evoluție. S-a utilizat metoda focus-grupului pentru a identifica multitudinea de probleme ale satului și actorii sociali competenți în rezolvarea lor.

Aceste două etape au permis de a pregăti participanții pentru procesul de elaborare a proiectului planului de activitate pentru o perioadă de 5 ani, cu posibilitatea prelungirii ulterioare. Aceasta s-a realizat în cadrul atelierelor de analiză și planificare strategică.

Elaborarea proiectului planului de activitate a fost abordat prin prisma viziunii succesului, aceasta asigurând atitudinea pozitivă a participanților la atelier și stabilind puncte clare de orientare și tendințe de dezvoltare.

Desfășurarea atelierului de planificare a inclus 4 sesiuni de lucru. Prima sesiune a fost dedicată discuției privind determinarea perspectivelor de dezvoltare ale comunității pe o perioadă de 5 ani, fiind delimitate viziunile membrilor comunității vizavi de viitorul satului.

În sesiunea a doua s-au identificat problemele și obstacolele ce ar putea împiedica dezvoltarea dinamică a localității și s-a evaluat mediul intern și extern al comunității. Avantajele și dezavantajele au fost evaluate în mod realist, la aprecierea oportunităților și pericolelor s-a pus accent pe interesul și posibilitățile altor comunități, agenți economici, structuri de stat de a contribui la dezvoltarea satului, precum și la momentele negative care vin din afara comunității și asupra cărora comunitatea locală nu poate interveni, sau într-o măsură foarte mică poate contribui la diminuarea acestora.

Sesiunea a treia a inclus identificarea acțiunilor concrete ce ar putea diminua sau înlătura obstacolele identificate și de a fortifica avantajele comunității.

În sesiunea a patra, utilizând rezultate primelor trei sesiuni, s-a elaborat proiectul planului de activitate pentru 5 ani. La această etapă s-a ținut cont de necesitatea conexiunii între planul strategic și alte planuri existente în localitate și raion – programele administrației publice, ale instituțiilor sociale – astfel, aceste acțiuni (programe de instruire, educație, culturale, reparații curente, alte activități devenite tradiționale) au fost luate în considerație, dar n-au fost incluse în planul de activitate.

Și la etapa inițială, și de-a lungul întregului proces de planificare strategică s-au discutat în profunzime principiile planificării strategice, acest lucru fiind necesar pentru asigurarea compatibilității între abordările noi ale procesului de planificare strategică participativă și deprinderile tradiționale, bazate pe metode administrative.

În procesul de lucru s-a contat pe participarea substanțială a cetățenilor ori reieșind din interesul tuturor membrilor comunității în ansamblu. În planul strategic s-au inclus acțiuni de mobilizare a cetățenilor, de promovare a schimbărilor de atitudine față de valorile comunitare. Echipa de elaborare a planului și-a asumat angajamente de a iniția implementarea activităților planificate, constituind nucleul unui consiliu coordonator al realizării strategiei.

În acest context prima activitate de sensibilizare a membrilor comunității a fost punerea în discuție cu întreaga comunitate a proiectului elaborat și organizarea audierilor publice. Această formă a consultărilor publice a fost eficientă prin numărul mare de participanți, oferind publicului posibilități să comenteze asupra prevederilor planului.

1.1 Denumirea, poziția geografică a localității

Denumirea
localității:

Satul Nișcani, raionul Călărași

Poziția
geografică:

Satul Nișcani este o localitate în raionul Călărași situată la latitudinea 47.2672 longitudinea 28.3444 și altitudinea de 186 metri față de nivelul mării. Satul are o suprafață de circa 2,16 kilometri pătrați, cu un perimetru de 7,51 km. Distanța directă pînă în or. Călărași este de 4 km. Distanța directă pînă în or. Chișinău este de 63 km.

Suprafața totală:

- Suprafața totală: 2,16 km², perimetrul satului 7,51 km.

Numărul de

În anul 2021 – 1950 persoane

Locuitori:

Conform datelor recensământului din anul 2004:

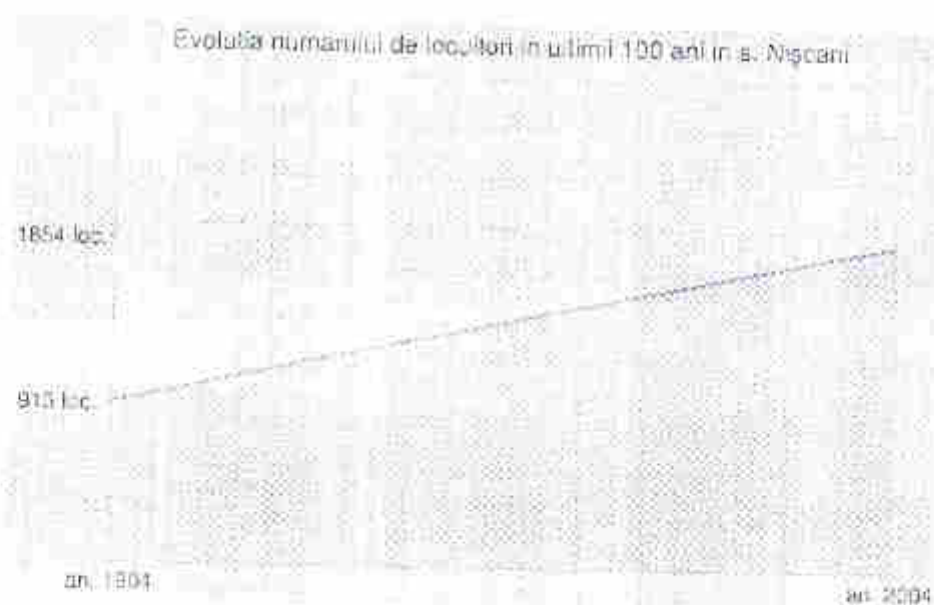
Locuitori - 1.854 din care:

Barbati - 914

Femei - 940

Componenta pe naționalități:

Nationalitate	Numar de Locuitori	% de Locuitori
Moldoveni/Romani	1844	99,46
Ucraineni	5	0,27
Rusi	5	0,27

În satul Nișcani au fost înregistrate 681 de gospodării casnice la recensământul din anul 2004, iar mărimea medie a unei gospodării era de 2,7 persoane.

1.2 Descrierea APL

Administrația publică locală Nișcani este reprezentată de un personal competent, cu o bogată experiență în domeniu.

Autoritățile administrației publice locale sunt:

- Consiliul Local cu autoritate deliberativă
- Primăria cu autoritate executivă.

Consiliul Local a fost ales la alegerile locale din 2019, este compus din 11 consilieri. Componenta Consiliului Local:

Efros Ion	11.05.1984	Nișcani	079062269
Stratan Ilie	28.07.1979	Nișcani	069223987/63344

Groza Valențina	26.12.1980	Nișcani	060205585
Elisei Ion	01.02.1971	Nișcani	069255130
Stratan Ludmila	27.01.1958	Nișcani	067384628
Preguza N.	04.03.1986	Nișcani	069438566
Botnaru Ion	12.08.1962	Nișcani	069101839
Stratan Maria	20.08.1957	Nișcani	078714583
Stratan Veaceslav	08.04.1975	Nișcani	069324749
Stavilă Pavel	27.12.1989	Nișcani	068359077
Stratan Ion Ion	20.08.1963	Nișcani	060233943/63339

Alte local:

Petru SORICI, primar de Nișcani

Funcționarii publici.

1. Rusa Nina, secretarul Consiliului local
2. Arman Vasile, specialist pentru reglementarea proprietății funciare
3. Chieu Elena, specialist pe problemele percepției fiscale
4. Stratan Elena, contabil-șef

Stările de personal:

- Aparatul primarului -5,0
- Grădinița Nișcani -10,51
- Biblioteca Nișcani-1,0
- Căminul cultural Nișcani-1,5

Bugetul local (mii lei)

	Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015
Venituri	1391,8	2595,7	2243,0
Cheltuieli	1321,9	2544,8	1995,9
Apurati	377,5	418,9	521,2

Grădinița de copii	553,8	644,2	612,5
Contabilitatea	18,0	18,8	19,0
Bibliotecă	46,4	53,4	48,6
Căminul cultural	36,1	36,0	40,0
Activități pentru tineret	4,3	14,7	9,9
Amenajarea teritoriului	109,7	1195,4	578,1
Tutela	32,4	24,5	-
Mediator comunitar	-	-	-
Cheltuieli neatribuite la alte grupuri principale	122,2	104,9	143,1
Asistența socială	21,5	34,0	23,5

1.3 Evaluarea infrastructurii locale (rețele edilitare, telecomunicații, rețele de transport, obiecte de menire socială)

Rețele edilitare

Telecomunicații: satul este acoperit cu rețeaua telefonică mobilă, există telefonie fixă- 98% din locuitori, internet MAXDSL;

Rețele de transport: satul este legat de capitală - 3 ori pe zi; este rută și or. Călărași- 4 ori pe zi;

Obiecte de menire socială: Biserica Sf. Parascheva, Oficiul postal, Oficiul medicilor de familie, Gimnaziul Nișcani, Biblioteca publică Nișcani,

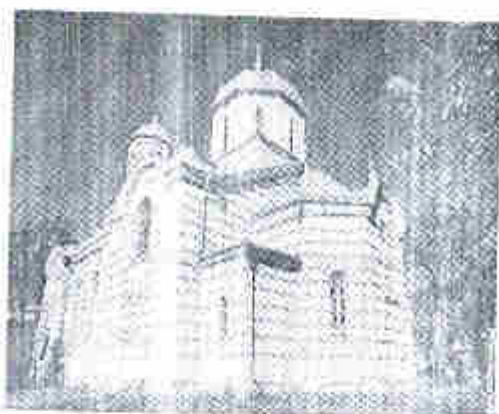
Telecomunicații: rețeaua telefonică, acoperirea cu telefonie mobilă

Nr. Telefon	Compania
0-244-63231	Primăria s. Nișcani
0-244-63231	Primăria s.Nișcani, Contabilitatea
0-244-63236	Primăria s.Nișcani, Primar / Fax
0-244-63278	Primăria s.Nișcani, Anticamera
0-244-63233	Gimnaziu (Director)
0-244-63401	Grădinița (Comun)
0-244-63295	Medie (Comun)
0-244-93619	Politia (Comun)
0-244-63224	Posta (Comun)
0-244-93180	Mistor-bras S.A. Abator S.Nișcani, Contabilitatea
0-244-93573	Mistor-bras S.A. Abator S.Nișcani, Director
0-244-63006	Slivel-vest S.R.L. Oloința S.Nișcani, Comun
0-244-63007	Serviprest Cooperativa Agricola de Intreprinzator S.Nișcani, Comun
0-244-63049	Ghert-vam S.R.L. S.Nișcani, Comun
0-244-63213	Vigi S.R.L. Gospodarie Agricola S.Nișcani, Contabilitatea
0-244-63250	Vigi S.R.L. Gospodarie Agricola S.Nișcani, Comun
0-244-63081	Biserica S.Nișcani, Comun
0-244-63404	Grădinița S.Nișcani, Comun
0-244-63224	Oficiul Postal S.Nișcani, Comun
0-244-63293	Tuzar-cooperativa de Consum S.Nișcani, Comun

0-244-63295	I.M.S.P. Centrul Medicilor de Familie S.Niscani, Comuna
0-244-63233	Gimnaziul S.Niscani, Director
0-244-93619	Politia S. Niscani, Comuna
0-244-63084	Biserica (Comuna)

1.4 Istoricul localității

Satul Nișcani a fost menționat documentar în anul 1432 cu denumirea de Heghetiş.

Biserica din hârne, acoperită cu șindrilă, cu hramul „Sf. Parascheva”, a fost construită în 1784. În 1898 biserica este reconstruită în piatră după proiectul arhitectului A. Șciusev.

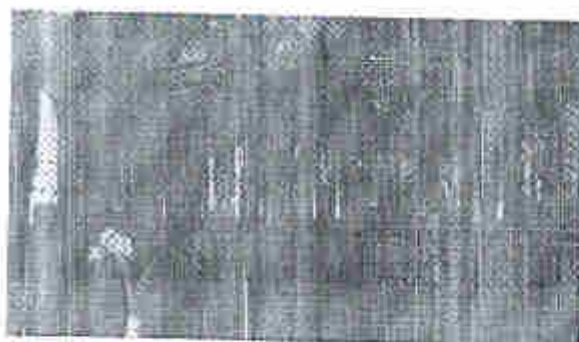
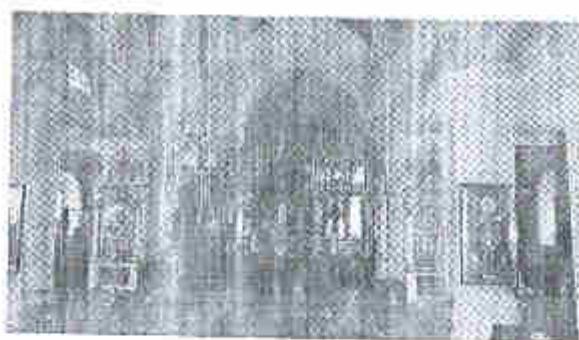
Recensământul din 1859 a găsit aici 138 de case și 824 locuitori, 1033 desetine de pământ, 430 desetine de pădure. din 1862, pe lângă biserică a început să activeze și o școală parohială.

În 1870 satul Nișcani număra 138 de case și 745 locuitori. Către 1884 localnicii aveau 6 mori de vânt, 9 mori cu trociune de cai.

Conform Dicționarul Geografic al Basarabiei de Zamfir Arbore în anul 1904, NIȘCANI, este un sat, în județul Orhei, volostea Iuzora, așezat într-o vale ce dă din stânga în valea Bacului, are 187 case, cu o populație de 913 suflete; 312 vite mari; 4 mori de vânt, iar împrejurul satului sunt vii și livezi cu pomi.

În perioada sovietică la Nișcani s-a aflat sediul sovhozului-fabrică „Știința”, specializat în viticultura

În satul Nișcani prezintă un interes deosebit vatra medievală (1432) cu cea mai mare biserică din zonă. În 1898 biserica „Sf. Cuv. Paraschiva” a fost construită după proiectul vestitalui arhitect A. Șciusev. Eveniment local: hramul „Sf. Cuv. Paraschiva”, 27 octombrie.

1.5. Personalități remarcabile ale satului Nișcani

Alexei Șciusev, arhitect, istoric și teoretician al artei, arhitect-academician al Academiei de Arte a Imperiului Rus, membru al Academiei de Științe a U.R.S.S. S-a născut la 26 septembrie 1873 la Chișinău în familia funcționarului Victor Șciusev.

După absolvirea gimnaziului nr.3 de băieți din Chișinău este înscris la Academia de Arte din Sankt Petersburg.

A studiat arhitectura și pictura în Italia, Franța, Marea Britanie. A avut o prodigioasă activitate pe teritoriul Imperiului Rus și a Basarabiei, a proiectat case de lemn, iconostase, a efectuat picturi murale în biserici la Moscova și regiunea Harkov.

În 1898 după proiectul lui A. Șciusev a fost construită biserica "Sf. Cuv. Paraschiya" din Nișcani. Alexei Șciusev a dirijut lucrările de reconstruire a Chișinăului distrus în timpul celui de-al doilea război mondial. Sub îndrumarea arhitectului este ridicată clădirea Căzii Feroviare din Chișinău. Alexei Șciusev este autorul a 240 de articole științifice în domeniul teoriei și istoriei artei. S-a stins din viață la 24 mai 1949 la Moscova.

Ion Strațan s-a născut la 17 martie 1941. În anul 1958 a absolvit școala medie nr. 1, Călărăși, iar în anul 1963 - Institutul Pedagogic, Tiraspol. Doctorand la Universitatea "Lomonosov", Moscova; doctor în științe fizico-matematice — 1971. La UTM — din anul 1983 (lector superior, conferențiar, șef al catedrei — 2000 -2009). Publicații — 37. Manuale, dicționare — 7. Stagii: Sankt - Petersburg, Moscova, Franța. A lucrat ca profesor de fizică în Algeria.

Pavel Stratan - Născut la 31.03.1949, s.Nișcani, r-nul Calarasi. În 1966 a absolvit școala medie nr.2 din or.Calarasi. Studii superioare la Universitatea Pedagogică din or.Tiraspol, a.1971.

Lucreaza în a Liceul Teoretic "Onisifor Ghibu" de la fondarea acestuia, din a.1993. Este profesor de fizică cu gradul didactic I. Cu stagii de formare în RM și România "Didactica fizicii", "Tehnologii didactice în realizarea curriculumului modernizat", "Evaluarea în cadrul lecției de fizică", "Manualul scolar din perspectiva învățământului formativ", "Utilizarea computerului în cadrul

activităților didactice" (2002-2011). Membru al comisiei republicane de evaluare a manualelor la fizică. În a.2011 a fost distins cu Diploma Ministerului Educației.

George Petren. Născut 1 mai 1942. În 1989-1995 face studiile la Facultatea Artă Plastică și Decorativă, (UPS "Ion Creangă", Chișinău). Activeaza la diverse publicații. Din 1995 participa cu pictura la Saloanele din Moldova și România. Membru al Uniunii Artiștilor Plastici din Republica Moldova. Membru fondator și expozant al Grupului Vibrație. Membru al Asociației Obștești Nicolae Titulescu. Lansare de carte Povestea unei flori, cărți de versuri pentru copii, totodată este și ilustrator, Diplomant al concursului național de Epigramă, Fulcea, România, Concursul Național în domeniul Artelor plastice, Ediția I. Organizator: Ministerul Culturii și Turismului al RM.

Petru Erhan, născut 16 iulie 1958, activeaza în calitate de medic - OBSTETRICIAN-GINECOLOG la Institutul de Cercetări Științifice - Central Mamei și Copilului.

Nicolae Stratan. Doctor în științe, directorul Centrului de Instruire Universitară, Postuniversitară și Perfecționare al Academiei de Științe a Moldovei.

A absolvit Facultatea de Medicină Veterinară a Institutului Agricol din Chișinău cu mențiune (1974-1979). A făcut doctorantura la Institutul Unional de Cercetări Științifice în domeniul Helmintologiei "C.I. Skreabin" din Moscova, la absolvirea căruia obține titlul de doctor în științe veterinare (1984-1987). Mai apoi și-a desăvârșit profesionalismul, fiind stagiu la Facultatea de Medicină Veterinară din Iași, România (1991), Institutul Agro-Alimentar din Cairo, Egipt (1995), Institutul Sănătății Publice din Slovenia (2005). Activat în calitate de profesor, apoi prim-proctor al Universității Agrare de Stat din Moldova. În anii 2000-2001 la Cancellaria de Stat a R.M. În 2001-2004 deține funcția de viceministru al ecologiei, construcțiilor și dezvoltării teritoriului. Este autor a peste 60 de lucrări științifice, autor a trei brevete de invenție. În 2012 i s-a conferit Ordinul „Gloria Muncii”

Ion Pregelza. Născut 1951. Ex - viceministru al muncii, protecției sociale și familiei. Actualmente șef al departamentului Juridic al CNSM.

Nelu Stratan. Născut pe 11 iunie 1965. Interpret și producător de muzică folk și rock, fratele mai mare al lui Pavel Stratan. A devenit cunoscut ca producător muzical, lucrând cu mulți artiști, inclusiv cu fratele său, Pavel, care a lansat trei albume de studio. În 2003 a lansat piesa „Ultima noapte” de pe albumul cu același nume, care a fost aleasa hitul anului în 2005.

Pavel Stratan – născut pe 11 noiembrie 1970 în Nișcani, raionul Călărași. Este un cântăreț și textier de muzică folk, pop. Muzica pe care o face nu poate fi catalogată. În muzica lui se remarcă crâmpaie din folk, dar și din motivele tradiționale. A absolvit Academia de Muzică, Teatră și Arte Plastice. În 2002 lansează primul album *Amintiri din copilărie*

1.6 Componenta stratului antreprenorial

În anul 1997, conform obiectivelor programului „Pământ”, a Codului funciar și a altor legi a Republicii Moldova, țărani și alte categorii de cetățeni au fost împroprietăriți cu pământ și alte bunuri ale gospodăriei agricole.

Baza tehnică este satisfăcătoare.

Agenti Economici

Nr.Ord.	Denumirea agentului economic sau teritoriului	Codul de înregistrare	Numele, prenumele Conducătorului	Documentul de activitate (Dispoziție de II)	Datele de contact a agentului economic
1.	ÎL „Antonina Stratan”	100360913193	Stratan Antonina	Comerț Magazin alimentar	63-366
3.	SRL „GHERT-VAM”	1003609000010	Gherța Vasile	Comerț Magazin alimentar	63-338
4.	ÎL „Antonina Stratan”	100360913193	Stratan Antonina	Comerț Magazin alimentar	63-366
5.	Cooperativa de consum Tuzora	1003609002519	Bodoi Ion	Comerț Magazin alimentar	63-293
6.	SRL „Sivil-Vest”	100360901131	Stratan Ion	Comerț, producere Olăniță	63-006
7.	SRL „Lucei-Moldova”	102600005897	Peșcar Boyez	Comerț Bar Stătic peșci	2-27-71
9.	SC „NIROM-ROZ”	1002609000390	Rozembar Nicolae	Stație de deservire tehnică și Spălătorie auto	069109204
10.	SRL „Strapiț”	1003609004588	Stratan Gheorghe	Agricultură Cota valorică a locuințelor zimoară, tehnici agricole, depozite, ferme de vaci, porc	63-230
11.	CAP „Serviprest”	1003609007455	Stratan Ion	Prestări de servicii în agricultura	63-268
12.	SRL „MISTOR-BRAS”	1003609001589	Magaria Radu	Comerț Abator	2-26-06
13.	ÎL „Olari Serghei”	1010609002841	Olari Serghei	Comerț Magazin alimentar	0-08200804
14.	SRL „Maga Plastic”	1003609003669	Binzari Vasile	Fabricarea de construcții și prefabricate din aluminiu și aliaj de aluminiu pentru construcții	93-122
15.	ÎL „Brad Zinovia”	1003609001222	Brad Zinovia	Comerț Magazin de mărfuri industriale	63-224
16.	ÎL „PIRO-PE AGRI”	1003609000964	Pișcean Petru	Fabricarea măreșurilor combinate pentru animale	03-608

Principalele restrângeri ale agenților economici în agricultură sunt:

- Lipsiște piața de desfacere bine determinată și planificată. Ca rezultat, producătorii agricoli nu au unde își realiza produsele obținute.
- Procesul de creditare a producătorilor agricoli este foarte anevoios și îndelungat.
- Prețurile la motorină și piese de schimb sunt exagerate.

1.7 Asociații obștești

Asociația obștească „Jgheab”

1.8. Analiza Actorilor Interni

Actorii Interni:

1. Cetățenii
2. Agenții economiei
3. Instituțiile publice
4. Consiliul local
5. Primăria
6. Instituțiile de cult
7. Politia
8. Filialele partidelor politice
9. Cetățenii temporar plecați la muncă

Analiza actorilor și influența lor asupra comunității

Actorul	Ce așteaptă actorul de la noi?	Cum credeți că sunteți apreciat în procesul de așteptări?	Ce trebuie să facem pentru a îndeplini așteptările actorului?	Cum ne influențează actorul?	Ce dorim de la el, de ce avem nevoie noi de el?	Cît de important este el pentru noi?
1	2	3	4	5	6	7
Cetățenii	Soluționarea problemelor ce-7 vizarea Apărarea drepturilor Îndeplinirea funcțiilor	Positiv	Să cunoaștem așteptările provinzând politicile corect-prunzitoare	Direct	Sustinere Întelegere Coparticipare pentru a schimba starea de lucruri	Foarte important
Agenții economiei	Conlucrarea Cadre pregătite Condiții favorabile Relații reciproce Activitate Eficiență	Satisfăcător Positiv	Honestitate corecte. Reale	Direct Positiv	Lucruri de muncă Activitate Eficiență Respectarea legislației	Foarte important
Instituțiile publice	Întelegerea situației Sustinere	Bine Positiv	Acreșterea generației educată Realizarea obligațiilor ce ne revin Coordonare Implicarea comunității	Direct Positiv	Calitatea executării funcțiilor	Foarte important

Consiliul local	Conștientare De a se implica în viața civică De a-și onora obligatiunile	Suficient	Conștientare și colaborare	Direct	Sustenere/ Realizarea intereselor Decizii adevrate	Foarte important
Primăria	Cooperare Participare	Bun Dună merite	Activitate productivă	Direct de la caz la caz	Responsabili- tate Realizarea astepărilor	Foarte important
Instituțiile de cult	Purificare spirituală participare	Suficient	Propagare Informare Participare	Indirect	Colaborare	Important
Politia	Ajutor Colaborare asistare	Suficient	Receptivi	Direct	Protejarea securității și a drepturilor omului Combaterea criminalității	Important
Cetățenii temporar plecați în muncă	Schimbări pozitive	Negativ	Să schimbăm situația spre bine	Mixtat	Să revină	Important

1.9. Analiza Actorilor Externi

Actorii Externi:

1. Parlamentul
2. Consiliul raional
3. Guvernul
4. Ministerele și Departamentele
5. Președinția
6. Instituțiile bancare
7. Organele judecătorești
8. Investitorii
9. Procuratura
10. Politiia
11. Consiliul raional
12. Mass-media centrală/raională
13. ONG (organizații, agenții, proiecte naționale și internaționale)
14. Partidele politice
15. Grupuri criminale
16. Agenții economiei
17. Comunitățile vecine și altele
18. Comunități înfrățite
19. "Diaspora"
20. Comunitatea

Analiza actorilor și influența lor asupra comunității

Actori	Ce aşteptăm de la ei?	Cum credem că vor fi?	Ce trebuie să facem pentru ei	Cum ne influențează	Ce dorim de la ei, de ce avem	Ci de important
--------	--------------------------	--------------------------	----------------------------------	------------------------	----------------------------------	--------------------

1	2	3 positiv nevoile din asleptari?	4 respectam obligatiile autocritice?	5 direct?	6 nevoile noi de e?	7 este el pentru noi?
Parlamentul	Activitate eficienta	Negativ	Se realizeaza cazuri legislative	Direct	Legislatie moderna	Foarte important
Guvernul	Activitate eficienta	Positiv	Respectam cazuri legislative normative	Direct	Proiecte investitionale Principaliare Obiectivitate	Foarte important
Ministerele si Departamentele	Conducere	Positiv	Colaborare	Direct	Elaborarea politicii clare si reale in ramura	Foarte important
Președinția	Activitate eficienta	Satisfactor	Se realizeaza eficient in interesele comunitatii	Direct	Influentarea forumului cadru legislativ si normativ Principaliare Activitate	Foarte important
Institutiile bancare	Conducere Oferă	Positiv	Se respectam obligatiile	Indirect	Politici adevate situatiei	Important
Organele judecatoresti	Activitate corespondere legislativ vigore	Positiv	Se respectam legislatia	Direct	Imparținitate Obiectivitate pentru a promova si a apara interesele comunitatii	Foarte important
Investitii	Creșteri Stabilitate	De la caz la caz	Se indeplinesc reciproc obligatiile Oportunitate	Indirect	Investitii pentru dezvoltare	Foarte important
Procuratura	Conducere Respectarea legilor	Suficient	Se respectam si se respectam legile	Direct	Controlul respectarii legilor	Foarte important
Politia	Conducere	Suficient	Se respectam si se respectam legile	Direct	Proteja Securitatea, Mentinea ordinea publica Combaterii criminozitatii	Foarte important
Consiliul raional	Sustinere Subordonare Executare	Satisfactor	Sustinere Contribuie soluționarea problemei	Indirect	Sustinere Conducere	Foarte important
Mass-media Centrala, raionala	Participare Informare	Suficient	Participare activa Apreciere corecta	Direct	Imagine pozitiva Redarea obiectiva si situatia transparenta	Foarte important
ONG nationale si internationale	Cooperare Sprijin	Satisfactor	Sustinere realizarea obiectivelor scopurilor	Indirect	Sustinere Sprijin	Important
Partidele	Sustinere in	Suficient	Participare	Direct	Conducere	Foarte

politice	realizarea programelor			pozitive:	productiva	important
Grupuri criminale	Sa se opuna rezistent	Negativ	-	Ne creaza probleme	Sa nu existe	Important
Agentii economici	Conditii favorabile	Satisficator	Sa se creeze conditii pentru activitate	Pozitiv	Crearea locurilor de munca de Completarea impozitelor	Foarte important
Comunitatile locale si alte	Colaborare Schimb de experienta	Pozitiv	Sa fie mai activi in stabilirea relatiilor de colaborare	Pozitiv	Colaborare	Important
Comunitati infractive	Colaborare	Pozitiv	Conducere activa Stabilirea relatiilor culturale si economice	Pozitiv	Schimb de experienta	Important
"Diaspora"	Sa fie luati in calcul	Pozitiv	Sa fie mai activi	Ne ajuta sa solutionam problemele	Sa „bata” la usi inchise pentru dezvoltarea comunitatii	Important

2.0. Specificul localității: relief, ape, resurse naturale, Starea mediului ambiant

Relieful teritoriului satului Nișcani este complicat, intersectat de pante cu diferite grade de înclinare și podișuri, și este situat pe pante spre vâgăună.

Teritoriul satului Nișcani se caracterizează cu o climă moderată continentală, cu iarnă scurtă și comparativ caldă, cu vară lungă și călduroasă. Cantitatea anuală de precipitații este de 450-500 mm.

În general solurile care predomină sînt cernoziomuri. Apele subterane se află la adîncimea medie de 150-

300 m într-un pîsîl calcareos de vîrstă sarmatică, caracterizate prin conținutul majorat de fier și amoniac. Resurse naturale – nisip.

În sat există mai multe fîntîni de mină, calitatea apei în acestea nu corespunde tuturor cerințelor igienico-sanitare față de apa potabilă.

Monument al Naturii Hidrologice „Izvoarele nr.1 și nr.2 din s.Nișcani” este o Arie Naturală protejată de stat. Se întinde pe o suprafață de 1 ha. Apa de izvor este de calitate înaltă.

Mediul înconjurător este într-o stare deplorabilă.

2.1. Bănci comerciale, Asociații de Economii și Împrumut

Pe teritoriul satului nu activează nici o filială a băncilor.

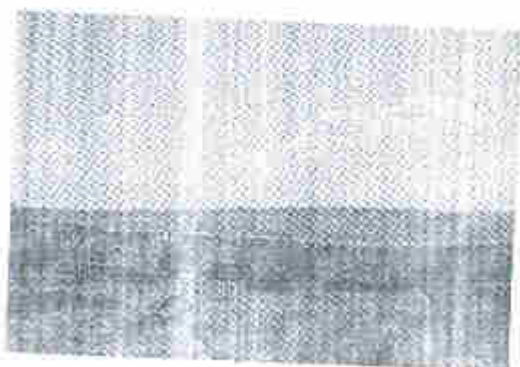
2.2. Mediu de informare

Informarea locuitorilor are loc prin mijloacele mass - media naționale: presa, televiziunea națională, radioul național, există publicația raională. Conform informației oferite de oficiul poștal 42 persoane sunt abonate la ziare și reviste. Pe rețelele de socializare – facebook și VIBER,

2.3. Problemele stringente ale satului

În cadrul clasei de pregătire a elaborării planului strategic s-au organizat discuții în grupuri țintă după metoda focus-group. S-au organizat 2 întâlniri, moderate de către Nicolae Moscalu, director AO Mosteni-Orji, Bălji. În cadrul acestor discuții au fost identificate următoarele probleme ale satului Nișcan:

- Lipsa sistemului de aprovizionare cu apă potabilă calitativă prin conducte
- Lipsa sistemului de canalizare
- Lipsa Stației de epurare a apei
- Drumul central este parțial asfaltat (pe o porțiune de 1,6 km)
- Drumul central (lungimea de 8 km varainta albă) este în stare deplorabilă
- Drumurile locale de înca 5 km lungime sunt deteriorate
- Lipsa sistemului de colectare a deșeurilor
- 2 poduri din localitate sunt în stare avariata
- Gunoștea or. Călărăsi, afalata pe teritoriul satului polucaza grav mediul
- Iluminarea stradala exista doar în proportie de 15%
- Lipsa unui teren de joaca pentru copii
- Stadionul necesita modernizare
- Necesita renovare infrastructura si terenul gimnaziului-gradinitei
- Lipsa, estradai de vara în par
- Starea deplorabila drumurilor catre sectoarele de productie agricola
- Lipsa casei de cultura
- Biblioteca satului se afla în spațiu avariata
- Lipsa cantinici sociale
- Degradarea solului și alunzării de teren
- Poluanta râpilor cu deșeurii menajere

Analiza SWOT, este un instrument de a analiza atât a mediului intern cât și a celui extern în care acționează o organizație sau în care se plasează o localitate/regiune/țară. Denumirea reprezintă un acronim provenit din limba engleză, însemnând: Strengths (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunități) și Threats (amenințări/constringeri).

Efectuarea analizei SWOT asupra satului Nișcanii Vechi a permis identificarea factorilor relevanți aferenți fiecăreia dintre cele patru categorii menționate, iar rezultatele nu s-au rezumat numai la menționarea factorilor care descriu situația economică și socială curentă și condițiile de potențial ale localității, ci și la identificarea celor mai importante direcții strategice și priorități care să conducă la dezvoltarea economică și bunăstarea socială a localității în perioada 2022-2026.

În baza elaborării analizei SWOT au stat pe de o parte datele și analizele prezentate în strategiile și planurile naționale și raionale, iar pe de altă parte informațiile culese la fața locului, furnizate de reprezentanții ai instituțiilor publice existente la nivel local. Acest lucru a permis identificarea unor concluzii importante legate de direcțiile strategice care trebuie luate în considerare

2.1. Capitalul uman

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ populația satului Nișcanii este în număr de 1854 persoane, din care: xxxxx copii, xxxxx populație activă; ➤ ospitalitatea recunoscută a locuitorilor; ➤ forță de muncă ieftină; ➤ specialiști din diverse domenii; ➤ comunitate cu tradiții bogate; ➤ capacitatea înaltă de mobilizare la acțiuni comunitare; ➤ antreprenoriat dezvoltat; ➤ parteneriat API – agenți economici; ➤ potențial pentru extinderea antreprenoriatului; ➤ disponibilitatea API, de a aloca teren pentru familii noi formate; ➤ disponibilitate de angajare în diferite meserii, în funcție de motivarea personală; ➤ sprijin din partea API în inițierea proiectelor; ➤ dorința populației de a avea locuri de muncă pe teritoriul satului sau în or. Calarasi; ➤ existența unor persoane pregătite și doritoare de a se constitui în grupuri de 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ îmbătrânirea populației (spor natural negativ, migrarea tinerilor spre centre urbane); ➤ număr relativ mare al pensionarilor xxxxxx precum și al persoanelor inactive xxxxx; ➤ scăderea natalității; ➤ adaptarea mai lentă a populației mature și vârstnice din sat, la schimbările și provocările lumii actuale în general și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale. În special: ➤ migrarea persoanelor cu pregătire profesională, în special spre mediul urban și în străinătate; ➤ capacitatea financiară relativ scăzută a locuitorilor; ➤ competente reduse în managementul proiectului; ➤ plecarea tinerilor după înșurarea studiilor gimnaziale; ➤ pasivitatea cetățenilor; ➤ motivare redusă a cetățenilor pentru schimbări

<p>inițiativă, în vederea elaborării și implementării de proiecte cu finanțare externă;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➢ buna relaționare între populația satului ➢ infrastructura socială, sănătate și educație active 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ competențe reduse ale actorilor sociali în dezvoltarea comunitară ➢ dezvoltarea parazitismului social ➢ lipsa structurilor societății civile ➢ lipsa de experiență în accesarea fondurilor externe;
Oportunități	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none"> ➢ existența unor reglementări care stipulează acordarea de facilități angajatorilor care creează noi locuri de muncă pentru șomeri, tineri absolvenți, etc; ➢ creșterea nivelului de calificare prin participarea la programe de pregătire profesională derulate în cadrul proiectelor finanțate din străinătate; ➢ modificarea mentalității persoanelor disponibilizate, prin abordarea de atitudini active pe piața muncii (căutare a unui loc de muncă, reconversie profesională); ➢ implicarea autorităților locale în problemele comunității, în vederea identificării de soluții financiare, materiale; ➢ oportunități de instruire profesională în centrul național 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane și în strâmțitate a populației tinere; ➢ accentuarea procesului de îmbătrânire în mediul rural la nivel național; ➢ creșterea șomajului în rândul tineretului; ➢ creșterea ponderii muncii în negru, cu efecte negative asupra pieței muncii, economiei locale și asistenței sociale în perspectivă; ➢ estomparea tradițiilor locale, odată cu trecerea timpului

2.2. Agricultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➢ tradiții vechi în producerea vinului ➢ ferma de bovine număra circa 500 vaci de soi ➢ este proiectată fabrica de biogaz 850 kv/ora (10 mln lei) ➢ ferma de vaci are investiții de peste 25 mln lei ➢ funcționează oiașăria ➢ produce va ciupercilor ➢ paștori- area terenurilor ➢ livada de nucii ➢ proiectare conductei apei ➢ se dezvoltă apicultura individuală ➢ cultivarea plantelor decorative ➢ doritori pentru instalarea aparatajului de biomasa 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ infrastructură slab dezvoltată; ➢ poluare a apelor de suprafață și subterane datorată lipsei canalizării și deversărilor necontrolate de ape uzate menajere; ➢ locuitorii care exploatează ar dori să exploateze terenurile aflate în proprietate dispun de resurse financiare limitate/ nu dispun de resurse financiare pentru aceste activități; ➢ lipsa certificării calității produselor locale în conformitate cu standardele europene, lipsa etichetelor ecologice; ➢ lipsa formelor asociative ale agricultorilor locali; ➢ lipsa unui sistem de colectare și valorificare a produselor agricole la nivel local (lapte,

<ul style="list-style-type: none"> ➤ tradiții în prelucrarea lemnului ➤ suprafețe de teren în folosință ➤ există un număr semnificativ de mici producători agricoli care doresc să-și aducă exploatarea agricolă în zonă profitabilă; ➤ patrimoniul natural variat; ➤ acces relativ ușor la zonele protejate prin rețeaua de drumuri existente; ➤ populația are oportunitatea de a fi era în domeniul agriculturii ➤ acces la piața națională 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ vin, fructe, etc.); ➤ Moara necesită renovare ➤ Izvor de apă minerală neamenajat și neexploatat ➤ lipsa sistemului de irigație ➤ activitățile de creștere a animalelor în gospodăriile locuitorilor sunt în scădere; ➤ număr insuficient de utilaje eficiente necesare în activitățile agricole; ➤ lipsa unei școli profesionale care să pregătească tinerii în meseri specifice satului - ferrieri); ➤ la nivel local, nu există un plan de dezvoltare economică care să cuprindă și domeniul agricol, pe termen mediu;
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Colaborarea cu ONG-uri cu capacitatea să atragă fonduri extrabugetare; ➤ implementarea unor proiecte/ programe de mediu, pentru refacerea infrastructurii; ➤ poziție geografică avantajoasă în raport cu proiectele europene care vizează infrastructura; ➤ promovarea unor proiecte pilot în vederea amenajării de gospodării multi-funcționale; ➤ promovarea stimularea înființării asociațiilor agricole în scopul exploatarei intensive a terenurilor; ➤ cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare; ➤ tendința diversificării serviciilor în domeniul agricol; ➤ posibilitatea înființării de culturi de plante medicinale (cămină, măceș, soc, păducel, salcâm); ➤ posibilitatea înființării de cultive de safele energetice; 	<p>Constrângeri</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ randamente modeste în agricultură; ➤ forme asociative ale agricultorilor sunt timide; ➤ fenomenul de îmbătrânire a populației; ➤ depopularea satelor determină diminuarea forței de muncă pentru activitățile din domeniul agricol; ➤ interes slab a investitorilor în dezvoltarea durabilă a zonei ➤ cadrul legislativ nemotivat pentru stimularea tinerilor calificați de a se stabili în spațiul rural; ➤ legislație instabilă în domeniu, care dezamăgește inițiativa private; ➤ migrarea tineretului cu studii superioare și lipsa de interes pentru agricultură; ➤ prețuri ridicate pentru achiziționarea de mașini, utilaje agricole, semințe, îngrășăminte, lucrări agricole; ➤ lipsa unor facilități privind acordarea de credite cu dobândă redusă, a garanțiilor și a perioadelor de grație;

2.3. Infrastructura

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unei bune infrastructuri de transport - la marginea satului se află soseaua Clisinau-Ungheni-Iasi ➤ existența unei bune infrastructuri de 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nu există sistem de aprovizionare cu apă potabilă calitativă prin conducte; ➤ nu există rețea de canalizare ➤ nu există stație de epurare; ➤ starea deplorabilă a drumurilor din sat

<ul style="list-style-type: none"> comunicării IT, telefonie fixă și mobilă; ➤ existența rețelei de alimentare cu energie electrică; ➤ existența de dotări sociale, culturale, sportive, medicale; ➤ existența de drum asfaltat în centrul satului; ➤ Protecția sistemului de aprovizionare cu apă Prut-Calarasi-Bicovei, Chisinau - Calarasi-Ialomat ➤ Gazoductul Ungheii-Chisinau ➤ IM Apa caldă, Calarasi dispune tehnica de teren ➤ Relief conditioneaza pozitiv crearea sistemului de canalizare ➤ Potential natural pentru eficienta energetica (eoliana) ➤ existenta unor obiecte de importanta turistica (biserica, sanatoriul, lacul) ➤ asfaltarea zonei centrale satului (1,6 km) 	<ul style="list-style-type: none"> (cei 5 km) ➤ posibilități financiare reduse ale localnicilor pentru reabilitarea clădirilor; ➤ dotări insuficiente în infrastructura educațională, de sănătate, culturală și socială; ➤ lipsa sistemului de gaze naturale ➤ lipsa unui sistem adecvat de iluminat strădal (există doar partea centrală - 15%) ➤ 2 poduri necesita renovare; ➤ construirea/amenajarea unei ginoisti autorizate ➤ construirea sistemului de iluminare strădala; ➤ lipsa drumurilor asfaltate (drumul central este asfaltat doar 1,6 km); ➤ necesita renovare drumurile către sectoarele de producție agricolă; ➤ stadionul satului necesita modernizare ➤ lipsa rețelei de iluminare strădala pe marea majoritate a străzilor; ➤ renovarea imobilului și terenului gimnaziului-gradiantei ➤ biblioteca satului necesita reamplasare; ➤ 2 poduri de pe teritoriul satului necesita reabilitare; ➤ lipsa unei cantine sociale pentru persoane vârstnice aflate în situații de risc; ➤ lipsa unei estrade de vară în parcul public; ➤ lipsa unui teren de joacă pentru copii; ➤ lipsa trotuarelor pentru pietoni; ➤ lipsa unui sistem video de supraveghere strădala și a instituțiilor publice; ➤ lipsa unui hipermarket; ➤ insuficiente fonduri în bugetul local, necesare pentru efectuare de reparații curente și capitale; ➤ Poduarea tipilor cu deseuri menajere
--	---

<p>Oportunitati</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ programe finantate din Fondurile Europene pentru infrastructura; ➤ investiții realizate în crearea unor servicii pentru bătrâni ➤ deschiderea API pentru atragerea investitiilor ➤ posibilitatea amenajării parcului public; 	<p>Constrangeri</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea riscului abandonării și degradării fondului construit, prin emigrarea temporară a populației; ➤ lipsa interesului investitorilor pentru activități investitoriale ➤ costul ridicat al documentațiilor preliminare și necesitatea cofinanțării proiectelor, poate împiedica accesarea fondurilor straine; ➤ instalare stare de necesitate sau razboi; ➤ calamități naturale (cutremur, inundații,
--	---

2.4. Economie

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Existența agenților economici agricoli; ➤ existența unei infrastructuri convenabile de comunicații și IT; ➤ existența forței de muncă disponibilă în sat, multe persoane apte și doritoare de a lucra; ➤ diversitatea domeniilor economice reprezentate de către agenții economici activi pe teritoriul satului: <ul style="list-style-type: none"> - viticultură, - comerț, - pomiericultura - atelier metaloplast - atelier reparatii auto - morman, - olonita ➤ resurse naturale ➤ poziția geografică - în apropiere de Chișinău, în apropiere cu frontiera UE, ➤ potențial turistic semnificativ ➤ tradiții antreprenoriale (industria viticolă, meșteșuguri); 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ număr redus al persoanelor pregătite pentru diferite meserii (comerț, servicii, construcții, turism) prin cursuri de calificare/ specializare; ➤ forță de muncă nespecializată și cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii; ➤ buget redus al APL pentru susținerea proiectelor de investiție în resursa umană și a celor de dezvoltare locală; ➤ interes scăzut al agenților economici locali pentru formarea profesională a angajaților; ➤ număr redus al investitorilor străini; ➤ strategii neperformante la nivelul satului în ceea ce privește stimularea înființării de IMM-uri având ca rezultat nivelul redus de dezvoltare al acestui sector; ➤ număr redus al locurilor de muncă pe piața locală; ➤ slabă piața de desfacere a produselor agricole; ➤ insuficiența procesare locală a produselor vegetale și animale; ➤ lipsa de protecționism a produselor locale; ➤ număr redus de utilaje agricole utilizate în gospodăriile particulare; ➤ scăderea constantă a cererii și ofertei de servicii în plan local; ➤ nu există inițiative de revigorare a meșteșugurilor tradiționale ale populației; ➤ dificultăți întâmpinate în inițiativele de asociere dintre producătorii locali; ➤ piața redusă de licitații pentru derularea unor lucrări de investiții locale; ➤ investiții autohtone/ străine în dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, aflate la nivel foarte scăzut;
Oportunitați	constrângeri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ programe finanțate din fondurile europene ➤ cafinanțarea din resurse guvernamentale și rationale a proiectelor de dezvoltare a infrastructurii rurale, a activităților generatoare de venit, a pregătirii resursei umane; ➤ diversificarea activităților economice; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ instabilitate legislativă, modificarea frecventă a legislației economice, legi stufnase; ➤ politică nefavorabilă dezvoltării afacerilor (taxe și impozite numeroase); ➤ condiții meteorologice nefavorabile (inundații, secetă);

<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența de terenuri proprietate publică disponibilă concesionării/vânzării; ➤ oportunități în înființarea de societăți de consultanță înființare privind sistemele mecanizate de finanțare și creditare a sectorului economic; ➤ promovarea și stimularea asociațiilor agricole în scopul exploatarei intensive a terenurilor; ➤ utilizarea tehnologiilor performante; ➤ valorificarea terenurilor agricole degradate și nevalorizate; ➤ cooperare între producătorii agricoli locali și agenți economici activi în domeniul industriei alimentare; ➤ posibilitatea amenajării de trasee de turism; ➤ posibilitatea înființării de unități de economie socială (fermă zootehnică și/sau de legume, atelier croitorie pentru îmbrăcăminte tradițională etc.); ➤ centru prelucrare (useare, ambalare) și desfacere plante medicinale; ➤ înființare culturi plante medicinale (scutăriță, măceș, soia, pădureci, salcâm... etc.); ➤ înființare culturi de salele eterbice; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ adaptabilitatea scăzută la schimbare a agenților economici și a forței de muncă; ➤ capacitate redusă de susținere financiară a modernizării; ➤ management defectuos al piețelor de desfacere; ➤ perpetuarea agriculturii de subsistență; ➤ invadarea pieței interne cu produse agricole ale țărilor beneficiare a unor fonduri substanțiale ale UE în ceea ce privește susținerea sectorului agricol; ➤ condițiile UE dificil de îndeplinite de către agenții economici autohtoni, aspect care face ca, pentru majoritatea producătorilor agricoli, piața UE să fie inaccesibilă; ➤ insuficiență pregătire în vederea necesării Fondurilor Europene; ➤ cadru legislativ nefavorabil dezvoltării sectorului cercetare-dezvoltare-inovare; ➤ muncă sezonieră în care este activă majoritatea populației, se desfasoară în special în anotimpurile de primăvară și toamnă; ➤ sistemul de achiziții împiedică câștigarea contractelor de către firmele locale fiind foarte restrictiv.
---	---

2.5. Educație, Cultură, Social, ONG

2.5.1. Invățământ

Puncte tari	Puncte slabe
<p>Management</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ structura organizatorică a instituțiilor de învățământ și/sau corespunzătoare la nivelul satului; ➤ există un management cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.); ➤ comunicare formală, informală și nonformală bună; ➤ monitorizarea activității de formare din gimnaziul/grădinița este corespunzătoare, urmărirea cunoașterii culturii organizaționale a instituțiilor, corectitudinea activității și rezultatele efective ale formării personalului didactic; ➤ aplicarea corectă și creativă a curriculum-ului școlar. 	<p>Managementul</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ insuficiență implicare pentru creșterea imaginii gimnaziului; ➤ familiile elevilor nu sunt implicate suficient în activitatea de educare a copiilor. <p>Resurse umane</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Scăderea indicilor natalității ➤ stare materială precară și nivel scăzut de cultură și instruire al unor familii; ➤ existența unor elevi cu probleme de adaptare; ➤ existența a 0 elevi cu tendință de abandon școlar; ➤ fonduri insuficiente pentru premiarea performanței școlare a elevilor.

Resurse umane

- Cadre didactice: 19 persoane, dintre care 8 pensionari;
- Specialiști de categoria 2 – 10 persoane
- relațiile interpersonale existente favorizează crearea unui climat educațional deschis și stimulant;
- existența cursurilor de formare profesională a cadrelor didactice;
- situația la învățatură prezintă rezultate XXXXXXXX la toate nivelele;
- puține tendințe de neșcolarizare sau abandon școlar;
- stare disciplinară bună;

Resursele materiale și de TIC

- Clădirea construită și adaptată în 1990 de 190 locuri astăzi include 110 copii în gimnaziu și 50 – în grădinița
- Drum de acces către instituții
- Accesibil institutiilor educationale
- 8 calculatoare + 3 laptop (major uzate)
- existența la domiciliu a PC-ului la circa 30 la suta din elevii școlii;
- fondul de carte din biblioteca școlară este suficient și cu noutăți editoriale,

Activitatea de bază

- susținere: activităților din planul anual de activități școlare și extrașcolare, toate cadrele didactice fiind implicate în activitatea de formare continuă la nivel de gimnaziu;
- obiectivele propuse sunt în conformitate cu nevoile de formare ale cadrelor didactice și răspund nevoilor gimnaziului și ale colectivului de elevi;
- există interes pentru activitatea de consultanță și consiliere a cadrelor didactice;
- existența în gimnaziu a cercurilor școlare, ecologice, tehnologice, artistice cu rezultate bune;
- nu s-au înregistrat fenomene de delinvență sau infracționalitate la nivelul gimnaziului;
- structura organizatorică a gimnaziului este corespunzătoare la nivelul satului;
- există un management responsabil cu implicare directă, pe toate planurile (administrativ, educativ, resurse, etc.);

- Grad redus de pregătire a cadrelor în atragerea investițiilor
- Competențe reduse în organizarea colaborații institutiilor educationale la nivel european

Resursele materiale și de TIC

- deși există o anumită dotare TIC, materialele nu sunt întotdeauna integrate în procesul instructiv-educativ;
- manuale școlare uzate și insuficiente;
- slabă dotare a spațiilor școlare cu mobilier didactic
- material didactic uzat și depășit;

Marketing educațional

- lipsa unor programe de tipul „Școala după școală”;
- nu sunt popularizate întotdeauna experiențele pozitive;
- starea deplorabilă a clădirii gimnaziului-grădiniței
- este necesară construcția/amenajarea terenului.

<ul style="list-style-type: none"> ➤ comunicarea formală, informală și nonformală bună; ➤ monitorizarea activității de formare din gimnaziu este corespunzătoare urmărește cunoașterea culturii organizaționale a instituției, corectitudinea activității și rezultatele efective ale formării personalului didactic; ➤ aplicarea corectă și creativă a curriculum-ului școlar; 	
<p>Oportunitati</p>	<p>Constrangeri</p>
<p>Factorul politic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ existența Programului Guvernamental de acordare a unor produse alimentare elevilor din clasele primare ➤ existența programului de acordare de rezulzile școlare gratuite; ➤ Existența Programului de renovare a sediilor instituturilor preuniversitare 	<p>Factorul politic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ incoerența politicilor educaționale la nivel național; ➤ lipsa unor politici educaționale consecvente cu ținte și strategii clare care să fie urmărite indiferent de partidul de la guvernare; ➤ motivarea morală și salarială nu ajută cadrul didactic în activitate; ➤ programe școlare prea încăleceate; ➤ formarea inițială a cadrelor didactice este deficiente.
<p>Factorul economic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ infuzia de resurse financiare în școală din bugetul de stat; ➤ disponibilitatea unor instituții și agenție economice de a veni în sprijinul școlii; 	<p>Factorul economic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ scăderea nivelului de trai (elevi, profesori, părinți); ➤ lipsa fondurilor de premiere și stimulare; ➤ creșterea numărului de șomeri în rândul părinților; ➤ lipsa de experiență și de sprijin privind elaborarea de proiecte de finanțare; ➤ prea multă birocratie în accesarea fondurilor naționale și europene.
<p>Factorul social</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ elevii și familiile acestora sunt pregătite pentru schimbarea modului de abordare a procesului instructiv – educativ; ➤ varietatea cursurilor de perfecționare și formare continuă; ➤ dorința pentru schimburi de experiență și pentru acțiuni organizate în parteneriat; ➤ școlii oferă un grad sporit de siguranță elevilor; 	<p>Factorul social</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ slaba motivație a elevilor pentru învățare; ➤ prea mulți elevi sunt rămași în grija bunicii și altor rude datorită faptului că părinții sunt plecați la lucru în străinătate; ➤ flux redus de tineri profesori în localitățile rurale
<p>Factorul tehnologic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ extinderea rețelei Internet la nivelul localității; ➤ apariția televiziunii digitale; ➤ toți elevii au posibilitatea receptării emisiunilor TV prin cablu sau digital; ➤ extinderea telefoniei mobile; ➤ posibilitatea înființării unor ateliere de arte și meșteșuri. 	<p>Factorul tehnologic</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ impactul negativ a unor emisiuni TV asupra psihicului elevilor; ➤ popularizarea prin emisiunile TV a subculturii și a non-valorilor; ➤ impactul negativ produs de asistența unora dintre elevii ciclului primar și gimnazial la

Internet;

- existența pe piață a unor jocuri de PC foarte violente.

1.5.2. - Cultura, Cățele, Activități sportive și asanare

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none">➤ Experiența organizării și promovării multor activități culturale;➤ 1-biserica ortodoxă stil vechi cu valoare istorică și turistică;➤ bună relaționare între populația satului.➤ Existenți pe teritoriul satului a unor locuri istorice și culturale.	<ul style="list-style-type: none">➤ fonduri insuficiente pentru reabilitarea și modernizarea tuturor clădirilor ce adăpostesc locașuri de cultură;➤ Nevalorificarea potențialului zonei cu puternice tradiții în domeniul cultural și spiritual;➤ biblioteca se afla în clădire avariată;➤ lipsa casei de cultură➤ participare scăzută a cetățenilor la acțiuni/activități de interes cultural;➤ posibilități financiare reduse pentru tipărirea de broșuri, pliante de promovare a obiectivelor de interes cultural de pe raza satului;➤ insuficientă preocupare pentru cunoașterea istoriei și a tradițiilor locale, prin punerea în valoare a tezaurului cultural - istoric existent în localitate;➤ îmbătrânirea populației active, migrația tinerilor și dezinteresul față de viața spiritual-culturală a comunității, grevează acțiunile derulate în acest domeniu;➤ participare nesemnificativă a populației la activități care privesc propriile tradiții și obiceiuri;➤ lipsa unui club al persoanelor vârstnice;➤ lipsa unui club al tinerilor;➤ Lipsa unui teren de joacă pentru copii;➤ Starea deplorabilă a stadionului;➤ Lipsa spațiilor de agrement (estrade de viață, zonă de agrement, etc)
Oportunități	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none">➤ stimularea creativității și inițiativei locale prin revalorizarea și valorificarea tradițiilor culturale - artistice (gezăuți, hore, etc);➤ atragerea de surse de finanțare pentru conservarea și modernizarea obiectivelor culturale de pe raza satului;➤ dezvoltarea programelor de înfrățire cu localități din țară și/ sau străinătate;➤ lansarea programelor culturale➤ realizarea de proiecte pentru finanțarea modernizării și amenajării căilor de acces către obiecte culturale;	<ul style="list-style-type: none">➤ buget insuficient alocat activităților culturale;➤ subfinanțarea achizițiilor de carte;➤ calamități naturale;➤ instalare stare de asediu/război

- dezvoltarea unor noi proiecte în domeniul cultural precum organizarea unui festival dedicat tradițiilor autohtone (festivalul covorului, olaritul, etc);
- implicarea mai dinamică a instituțiilor de învățământ de pe raza satului în desfășurarea activităților cu caracter cultural;
- conștientizarea populației despre rolul și importanța culturii naționale în propășirea neamului;
- parteneriate cu instituții culturale naționale, municipale și europene în vederea unei mai bune cunoașterii și promovării a culturii naționale și europene;
- Adăruarea la rețelele turistice care deja există (măști, fagului, Drumul vinului, Crucea Năldovei, etc)

2.5.3. Servicii sociale

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Activează cadre în domeniul (1 asistent social, 1 asistent pariental profesionist (plusarea copiilor orfani în familie) ➤ Comisia pentru protecția drepturilor copilului ➤ Birou de lucru adaptat și dotat ➤ Număr mare de beneficiari ➤ Colaborare între API și comisia multidisciplinara și informare operativă cu privire la fondurile de ajutor de stat; ➤ administrația locală asigură servicii pentru protecția socială; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ pondere mare a populației cu nevoi de asistare; ➤ personal insuficient angajat în structurile de resort ale administrației publice locale; ➤ asigurarea slabă a beneficiarilor cu nevoi speciale (curajieri) ➤ lipsa transportului specializat ➤ promovarea slabă a serviciilor de asistență socială ➤ Conștientizarea și implicare insuficientă a societății civile; ➤ nivelul de trai scăzut pentru populație; ➤ percepere denaturată a scopului asistenței sociale, din partea populației; ➤ lipsa voluntariatului în domeniul serviciilor pentru vârstnici; ➤ lipsa unei cantine sociale pentru dezvoltarea calității vieții persoanelor social-vulnerabile; ➤ lipsa unui Centru Multifuncțional în care să fie organizate servicii/ activități pentru diferite categorii de persoane defavorizate;
Oportunități	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența la nivel național de programe consistente destinate asistenței sociale; ➤ dezvoltarea economică a satului, va permite îmbunătățirea nivelului finanțării 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ migrația în străinătate a unui număr ridicat de persoane active, a condus la apariția fenomenului copiilor care sunt în grija bunicii/ rudelor și care necesită

<ul style="list-style-type: none"> care vor putea fi atrase la nivel local; posibilitatea înființării unor structuri ale economiei sociale; 	<ul style="list-style-type: none"> înființarea unor servicii-suport noi; costurile ridicate pot genera dificultăți în dotarea diverselor obiective de asistență socială care se dorește a fi înființate; sistemul de ajutor social nu încurajează reîntoarcerea activă
---	---

2.5.4. Asociații obștești

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> activitatea asocierii utilizatorilor de apă caldă existența în satul Nișunia a unor grupuri de inițiativă dispuse pentru colaborare; implicarea cetățenilor în realizarea inițiativelor locale experiența de organizare a campaniilor de binefacere, inițiate de biserică 	<ul style="list-style-type: none"> Lipsa unor structuri de beneficiu public ale societății civile; Instituția Primarului manifestă disponibilitate de colaborare în parteneriat în derularea programelor propuse de către cetățeni; campanii de informare se realizează spontan lipsa voluntarilor și a culturii voluntariatului; insuficient personal instruit în întocmirea și implementarea proiectelor eligibile; retineri privind implicarea civică; relicență în privința aderării la structuri asociative; lipsa de experiență în accesarea fondurilor externe;
Oportunitati	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none"> exemple de bună practică ce pot fi repliate prin punerea la dispoziție a metodologiei de implementare (infrastructură, cultură, social, educație, etc). pregătirea și adoptarea unui model de acord - cadru de cooperare între Primărie, Consiliul Local și O.N.G.-urile din localitate; promovarea O.N.G.-urilor care au avut o activitate semnificativă pentru comunitate; creșterea rolului O.N.G.-urilor privind organizarea (impulsul liber al tinerilor și implicarea lor în viața comunității, prevenii și a problemelor comunității). sprijinirea participării tinerilor în diferitele forme ale activităților voluntare; implicarea tinerilor în acțiuni culturale - educative; 	<ul style="list-style-type: none"> insuficiența finanțare a sectorului O.N.G. care poate determina dispariția unor organizații; resurse limitate/inexistente pentru asigurarea cofinanțării pentru proiecte; reglementări în schimbare privind achizițiile publice; scăderea intensității inițiativelor civile și a voluntariatului și apariția de probleme sociale locale generate de criza economică;

2.6. Sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ activitatea oficiului medicilor de familie ➤ activitatea specialistilor: 1 medic +2 asistente medicale ➤ reparatia imobilului realizata cu sprijinul API ➤ sistemul autonom de incalzire ➤ existenta si buna functionare a Centrului medicilor de familie; ➤ baza de date a cetatenilor satului 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lipsa farmaciei ➤ dotare insuficienta si sub standarde a OMF ➤ neinsusirea normelor de educatie sanitara si civica a unui segment de pacienti din randul populatiei; ➤ existenta a unui numar mare de persoane neasigurate; ➤ numar mare al persoanelor defavorizate care intampina dificultati in perceperea informatiilor, a rezistentei la schimbare, a modului de viata;
Oportunitati	Constrangeri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ linii de finantare externe si includerea unei linii de buget local in vederea cofinantarii eventualelor aplicatii, actiuni/ activitati; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ costuri ridicate ale serviciilor medicale; ➤ legislatie fluctuanta in domeniu; ➤ alocații substanțiale pentru domeniul sănătății

2.7. Mediu

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ potențial mare pentru practicarea unei agriculturi ecologice durabile și a ecoturismului; ➤ oportunități de valorificare a energiei alternative ➤ realizarea unei campanii de curățenie anuală; ➤ aspectul natural al zonei, potențial peisagistic și amplasarea în apropierea obiectelor turistice; ➤ atât de surprinzătoare cât și subterane, existența unor izvoare de apă minerală; ➤ potențial pentru dezvoltarea sectorului de valorificare a plantelor aromatice și medicinale; ➤ existent amenajări ambientale substanțiale - parcuri publice; ➤ utilizarea în sensul redusă a îngrășămintelor chimice pentru agricultura de subsistență; ➤ risc mic de eroziuni mundaștilor; ➤ existența vechilor tradiții în prelucrarea unor resurse locale (viticultura, prelucrarea lemnului, etc); 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ lipsă sistem de gestionare a deșeurilor; ➤ Lipsa stației de epurare a deșeurilor menajere ➤ lipsa unui sistem public de canalizare, iar gospodăriile care au stații de epurare sau fose septice sunt foarte puține; ➤ Poluarea râurilor cu deșeurii menajere; ➤ Lipsa acțiunilor de prevenținare a alunecărilor de teren; ➤ existența poluatorului industrial major (Întreprinderea de producere a betonului și asfaltului) pe teritoriul satului; ➤ lipsa unor programe de educare/ informare a populației privind teme de mediu; ➤ lipsa ONG-urilor locale de mediu; ➤ lipsa de experiență în accesarea fondurilor externe; ➤ grad înalt de poluare a râurilor cu deșeurii menajere; ➤ Izolarea termică ineficientă a locuințelor/ clădirilor; ➤ lipsa unui sistem adecvat de iluminat public ecologic, care să influențeze cât mai puțin viețuitoarele nocturne;

- eroziunea solului prin gradul de terenjalitate și lipsa amenajărilor;
- practici dăunătoare mediului, precum incendierea amestecurilor, a resturilor vegetale;
- lipsa preocupărilor privind compostarea deșeurilor biodegradabile (în mediul rural acestea reprezintă aprox. 80% din totalul deșeurilor casnice);
- neutilizarea solurilor vechi/tradiționale de plante, pomi fructiferi, animale;
- lipsă certificare a unor agenți economici în practicarea agriculturii ecologice și a obținerii unor produse tradiționale;
- lipsă parcuri, trotuare, locuri de popas și câmpuri cu amenajări specifice;
- lipsă infrastructură monitorizare permanentă a factorilor de mediu de către autoritățile locale;
- lipsa infrastructurii și a transportului alternativ nepoluant;
- lipsese modalitățile de producere a energiei alternative;
- acces limitat la tehnologie înaltă și rezultate ale activităților de cercetare-dezvoltare pe linie de mediu;
- parteneriatele public-privat privind finanțarea de mediu insuficient exploatate;
- alocare redusă de resurse financiare și umane în bugetul local;
- slabă conștientizare a populației și a agenților economici în problematica protecția mediului
- Depozit de chimiclate parastit

Opportunitati

- existența unei politici naționale de promovare a protecției mediului;
- existența fondurilor UE pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului înconjurător (impădurirea terenurilor degradate, eliminarea eroziunii și curățirea cursurilor de apă, conservarea biodiversității, promovarea agriculturii ecologice, gestionarea deșeurilor reciclabile);
- existența unor programe cu finanțare nerambursabilă pentru extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată;
- existența unor programe cu finanțare

Constrinșeri

- calamități naturale (temperaturi extreme, secetă, fenomene meteo extreme);
- neutilizarea utilizarea cu dificultate a fondurilor nerambursabile (datorită dificultăților de accesare) pentru dezvoltarea zonelor rurale și protejarea mediului, nerealizarea proiectului privind sistemul public de alimentare cu apă și canalizare, poluarea apelor și solului;
- reducerea investițiilor publice în infrastructură ca urmare a crizei economice-financiare;
- orientarea programelor guvernamentale spre alte zone considerate prioritare;
- supraexploatarea sistemului de furnizare a

nerambusabilă pentru reabilitarea termică;
 ➤ posibilitatea extinderii zonelor verzi

- apă potabilă;
- creșterea economică poate avea ca rezultat creșterea presiunii asupra mediului;
- participare civică scăzută din partea comunității;
- existența unor familii care trăiesc la limita subsistenței datorită veniturilor scăzute sau inexistente;
- estomparea tradițiilor și cunoștințelor locale odată cu trecerea timpului;
- preluarea unor „importuri” în locul tradițiilor, comportament consumist la nivelul comunității;
- deplasarea forței de muncă locale în afara satului și în afara granițelor țării;

2.8. Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Indelețirilor tradiționale (intreprinderii) ➤ Plasarea geografică pe traseu internațional ➤ Plasarea în apropierea rutei turistice “Crucea Moldovei” ➤ Plasarea în apropiere de Chișinău, Igheni și Calarasi ➤ Plasare în apropiere de calea ferată ➤ Plasarea în apropierea sanatoriului “Codru” ➤ Plasarea “Casei părintească”, casa micii, Piața fațadului, Festival 24 ➤ prezența pe raza satului: Nișcanii și obiective culturale și turistice: <ul style="list-style-type: none"> - biserică “Sf. Parascheva”; - izvoare de apă minerală 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ plasarea în apropiere a întreprinderilor poluante ➤ Cetățenii nu dispun de pregătire în domeniul turistic ➤ zona turistică este slab promovată ➤ resurse financiare locale insuficiente; ➤ investiții autohtone sau străine foarte mici; ➤ absența unei strategii de dezvoltare locală pentru zonă turistică; ➤ lipsa firmelor agroturistice autentice autorizate; ➤ alăptare imediatizare a zonei și pe obiective turistice; ➤ insuficiență de personal calificat; ➤ lipsa unei încrederi acreditate pentru elevi; ➤ numărul redus al spațiilor de cazare; ➤ lipsa unui „brand” local;
Oportunități	Constrângeri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ realizarea unor investiții în domeniul turism; ➤ realizarea unor investiții în agrement ➤ valorificarea mai intensă a potențialului turistic al zonei; ➤ utilizarea programelor de finanțare din străinătate; ➤ amenajarea de locuri de campare 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ legislație în continuă modificare; ➤ mentalități de indiferență față de mediu în general și față de patrimoniul turistic în special; ➤ poluarea mediului cu deșeurile menajere; ➤ slabă infrastructură de bază: apă, apă uzată, gaz metan, drumuri satie etc.; ➤ preluarea unor „importuri” în locul tradițiilor locale;